

9. Podporni sistem inovativnosti in RR

Vassilis Tsaggaris

9.1. Pregled inovacijskih trendov v Evropi

Svetovna konkurenca, ki privablja investitorje v raziskave in inovacije, raste. Poleg atraktivnih lokacij, kot so na primer ZDA in Japonska, so se pojavili tudi novi tekmeči, kot na primer Kitajska, Indija in Brazilija. Če želi EU ostati konkurenčna in obdržati svoj družbeni model, so daljnosežne reforme nujno potrebne. Še več, stopnja konkurence je tako visoka, da posamezna država članica ne more uspeti v izolaciji. Ravno zato je potrebno izkoristiti vse transnacionalne sinergije. To je edini način, da spodbudimo raziskave in inovacije in jih učinkovito spremenimo v konstantno rast in povečanje delovnih mest znotraj EU. Visoka stopnja izdatkov, namenjenih RR, in dobro delo na področju inovativnosti so nujno potrebni za ustvarjanje novih in boljših delovnih mest. Še več, raziskave in inovativnost so potrebne za trajnostni razvoj gospodarstva znotraj EU in sicer z iskanjem novih rešitev za ekonomsko rast, socialni razvoj in varovanje okolja.

Da bi dosegli trajnostno globalno konkurenčnost, EU nima druge možnosti, kot da postane dinamično gospodarstvo, ki temelji na znanju. Zatorej je z uvedbo novega Lizbonskega partnerstva za rast in delovna mesta Evropski svet izpostavil znanje in inovativnost za rast kot enega od treh glavnih področij delovanj.

Skorajda vse države članice so določile svoje cilje, kateri, če bodo izpolnjeni, bodo do leta 2010 znotraj EU zahtevali investicije v raziskave v obsegu 3 % BDP. Vendar pa ne glede na vse navedeno intenziteta raziskav znotraj EU bolj ali manj stagnira. V večini držav članic povečanje javnih in privatnih investicij in obseg ter ambicije pobudnikov politike daleč zaostajajo za nacionalnimi cilji, kaj šele cilji EU. Privatne investicije so še posebno nizke. Istočasno pa rezultati na področju evropske inovativnosti ne beležijo zadostne rasti.

Če si pogledamo izzive držav članic na področju inovativnosti in politike dobre prakse, lahko odkrijemo podobnosti na področju inovativnosti, medtem ko se politike dobrih praks osredotočajo v različne smeri glede na nacionalne potrebe. Orisali bomo vprašanja, s katerimi se soočajo štiri nacionalne politike držav, ki sodelujejo v projektu I-model.